

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/21/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115209803
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8115209803.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: Z. M., G.. XX. XX. XXXX, K. Ž. XX/XX, Y., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému v 1. rade: BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, zapísaná OR OS Bratislava I, odd.: Sa, vložka č.: 6058/B, právne zastúpeného: Advokátka kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., IČO: 50 361 368, sídlom Martinčekova 13, Bratislava a žalovanému v 2. rade: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, právne zastúpeného: AK Antol, s.r.o., IČO: 47 257 024, sídlom Kupeckého 2542/72, Pezinok, o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 30.11.2017 č. k. 15C/168/2015-116, takto jednomyselne

rozhodol:

I. Mení rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách konania tak, že právnenému predchodcovi žalovaného v 1. rade, t. j. spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o., IČO: 45 869 464 a žalovanému v 2. rade sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

II. Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vyslovil, cit.:

„I. P o k r a č u j e v konaní s právnym nástupcom žalovanej v 1./ rade, a to so spoločnosťou: BENCONT COLLECTION, a.s. IČO: 47 967 692, sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava.

II. Žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému v 1./ rade trovy konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému v 2./ rade trovy konania v rozsahu 100 %.“

2. V odôvodnení uviedol, že medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade bola dňa 03. 09. 2007 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka spadá pod spotrebiteľské zmluvy. V čase uzavretia zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy išlo o hmotnoprávny vzťah medzi žalovaným v 2. rade ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníčkou. Žalovaný v 2. rade si svoju pohľadávku voči žalobkyni zabezpečil dohodou o zrážkach zo mzdy, a teda žalovaný bol hmotnoprávne oprávnený na základe tejto dohody o zrážkach zo mzdy domáhať sa u zamestnávateľa žalobkyne, aby tento začal vykonávať v jeho prospech zrážky z jej mzdy, ak by neplnila svoju povinnosť riadne a včas splácať úver. Žalovaný v 2. rade svoju pohľadávku voči žalobkyni postúpil na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, ktorý ju následne postúpil na žalovaného v 1. rade, pričom pohľadávka bola postupovaná spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými, t. j. vrátane dohody o zrážkach zo mzdy. Z tohto jednoznačne vyplýva, že účinnosťou postúpenia pohľadávky (aj v čase podania žaloby) sa výlučne žalovaný v 1. rade stal nositeľom všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o úvere vrátane dohody o zrážkach zo mzdy namiesto žalovaného v 2. rade. Následne aj žalovaný v 1. rade túto

pohľadávku vrátene príslušenstva ako aj všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX postúpil na spoločnosť OMIKRON TRADING LIMITED, v registri spoločnosti British Virgin Island pod č. 153447, sídlom Nerine Chambers, P. O. BOX 905, Road Town, Tortola British Virgin Island. Žalobkyňa však zmenu subjektu na strane žalovaného napriek tomu nenavrhol. Keďže žalobkyňa sa v tomto konaní domáha uloženia povinnosti zdržať sa použitia dohody zo zrážkach zo mzdy v zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03. 09. 2007, mal súd prvej inštancie za to, že pasívne vecne legitimovaným v tomto konaní nie je ani žalovaný v 1. rade ani žalovaný v 2. rade. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, a to proti III. výroku o náhrade trov konania žalovanému v 1. rade a proti IV. výroku o náhrade trov konania žalovanému v 2. rade. Namietala, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Má za to, že žalovaným náhrada trov konania nepatrí, nakoľko existujú dôvody na aplikovanie § 257 CSP. Žalovaní sa postupovaním pohľadávky dopúšťajú nekalej obchodnej praxe. Opakované, reťazové postupovanie pohľadávky nemá žiadne racionálne vysvetlenie a bežný spotrebiteľ stratí orientáciu o tom, s kým je, od kedy, do kedy, v právnom vzťahu. Poukázala na rozpornosť právnej úpravy obsiahnutej v § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka - ak takáto podmienka je súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, tak ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a postúpenie by bolo neplatné, ale ak nie je súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, tak by bolo podľa § 524 Občianskeho zákonníka v poriadku. Postúpením pohľadávky žalovaným v 2. rade na námorský subjekt, bez súhlasu žalobkyne, sa zhoršila vymožiteľnosť jej práva proti dodávateľovi, čo ďalšie postúpenie, na ďalší námorský subjekt, ešte potvrdilo. Z hľadiska aplikácie § 257 CSP, žalobkyňa poukázala na ťaživé osobné pomery. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť a žalovaným náhradu trov konania nepriznať.

4. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, t. j. spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. Poukázal na tri základné funkcie, ktoré plní náhrada trov konania k sporovým stranám, a to funkciu kompenzačnú, funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Je nepochybné, že žalovanému vznikli trovy v súvislosti s bránením práva na Okresnom súde Prešov sp. zn. 15C/168/2015, ktoré boli detailne vyčíslené v liste zo dňa 13.12.2017. Argumentáciu žalobkyne o opakovanom, reťazovom postúpení pohľadávky žalovaný považuje za nemiestnu, nakoľko je zastúpený advokátom, ktorý vedie množstvo sporov so žalovaným v iných veciach, ako aj s jeho právnyimi predchodcami. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

7. Ani odvolací súd nemá dôvod na pochybnosti v tom, že žalobkyňa z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania, pretože zobrala žalobu späť.

8. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Uvedené ustanovenie fixovalo moderačné absolučné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Bolo výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom. Zákon stanovil všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by vyplynul z dispozície právnej normy.

10. Aplikácia ust. § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré výnimočne náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Výnimočnosť pritom môže spočívať v okolnostiach na strane účastníkov konania, ale aj v okolnostiach danej veci. Účelom tohto ustanovenia je

odstránenie tvrdostí pri náhrade trov konania, ktoré by nastali, ak by sa plne presadila zásada úspešnosti (či zodpovednosti za zastavenie) pri tejto náhrade.

11. Ide o zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Tento dôvod je teda daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať aj sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní. Z uvedeného výkladu § 257 CSP vyplýva, že pri aplikácii tohto zákonného ustanovenia možno prihliadať i na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde.

12. Ustanovenie § 257 CSP, ktoré je zmierňujúcim inštitútom, je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné aplikovať aj v tejto právnej veci.

13. Dôvod hodný osobitného zreteľa vidí odvolací súd v tom, že voči žalobkyni bola použitá nekalá obchodná praktika, nakoľko predmetná pohľadávka bola opakovane postupovaná. Dôsledkom postúpenia pohľadávky je zmena na strane veriteľa bez zmeny obsahu práva na plnenie (pohľadávky). Môže sa zdať, že postúpenie pohľadávky ako také, nemôže mať za následok zhoršenie postavenia dlžníka. Práve predmetná vec je však typická tým, že to tak nie vždy je a aj postúpenie pohľadávky môže predstavovať stav zákonom zakázaný, napríklad nekalú obchodnú praktiku (§ 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Predmetná pohľadávka, ktorá vznikla zo Zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 03.09.2007 medzi žalobkyňou a spoločnosťou Poštová banka, a.s. bola niekoľkokrát postúpená na iný subjekt bez toho, aby žalobkyňa mala možnosť sa k takémuto postúpeniu pohľadávky vyjadriť. Postupovať pohľadávku v závislosti od vývoja veci na súde sa javí byť ako nečestné. Je evidentné, že spotrebiteľ si trovy proti subjektom na vzdialených ostrovoch v oceáne asi ťažko vymôžu. Postúpenie pohľadávky zo strany spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o. na subjekt na vzdialených ostrovoch v oceáne je prima facie spojené s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou s nedobytnosťou náhrady trov konania. Uvedené skutočnosti sú podľa názoru odvolacieho súdu dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania žalovanému.

14. Navyše, odvolací súd je toho názoru, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania v konečnom dôsledku nespôsobí spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o., ktorá bola ku dňu 20.07.2017 zrušená rozhodnutím spoločníkov o zrušení obchodnej spoločnosti podľa § 68 ods.3 písm. b) Obchodného zákonníka a spoločnosti Poštová banka, a. s. so základným imanom podľa výpisu z obchodného registra vo výške 336.305.193,- eur, vážnejšiu ujmu.

15. So zreteľom na uvedené, odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti postupom podľa § 388 zmenil tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, a preto má nárok na náhradu trov konania, ktoré jej v odvolacom konaní vznikli.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).